

RADA OCHRONY PRACY
przy Sejmie

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY
w sprawie bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych
na placach budów

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 12 marca 2019 r. wysłuchała informacji na temat bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych na placach budów. Zaprezentowano materiały przygotowane przez Państwową Inspekcję Pracy (PIP), Urząd Dozoru Technicznego (UDT) oraz Związek Zawodowy „Budowlani”.

Z informacji przekazanych przez PIP wynika, że budownictwo niezmiennie jest branżą, w której (obok przemysłu przetwórczego) zdarza się najwięcej wypadków przy pracy. W wyniku przeprowadzonej analizy – obejmującej lata 2014-2017 – uprawnione jest twierdzenie, że co 3. osoba, która zginęła w Polsce, wykonując pracę poniosła śmierć, a co 5. osoba poszkodowana w wypadku związanym z pracą doznała ciężkiego uszczerbku zdrowia na placu budowy.

Przeprowadzane przez inspekcję pracy kontrole wykonywania prac budowlanych potwierdzają wciąż wysoki poziom nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa pracy.

Wśród wypadków z udziałem maszyn i urządzeń technicznych dominują zdarzenia wypadkowe podczas prac na rusztowaniach i drabinach (poszkodowani w nich to ok. 50% ogółu ofiar wypadków w budownictwie). W dalszej kolejności są wypadki związane z użytkowaniem maszyn budowlanych (koparek, koparko-ładowarek, koparko-spycharek, ładowarek oraz żurawi).

Przyczyny wypadków przy pracy na rusztowaniach i drabinach mają charakter techniczny (m.in. niewłaściwe urządzenia zabezpieczające lub środki ochrony zbiorowej, nieprawidłowa konstrukcja rusztowań); organizacyjny (zła jakość szkoleń, brak nadzoru) oraz ludzki (nieużywanie środków ochrony indywidualnej, nieznanomość przepisów oraz zasad bhp).

Na stan bezpieczeństwa w budownictwie wpływa także coraz dotkliwszy brak wykwalifikowanych pracowników w tym sektorze gospodarki. W tej sytuacji coraz częściej

zatrudniani są cudzoziemcy. Problemem jest nie tylko brak ich przygotowania zawodowego, lecz także trudności w komunikacji wynikające z nieznamomości języka, co jest zagrożeniem dla bezpiecznego przebiegu pracy na budowach.

W działaniach kontrolnych Urzędu Dozoru Technicznego, dotyczących bezpieczeństwa użytkowania urządzeń transportu bliskiego na szczególną uwagę zasługuje konieczność weryfikacji ewidencjonowania przebiegu ich eksploatacji w założonym okresie, czyli tzw. resurs eksploatacyjny. Problem ten dotyczy używanych maszyn sprowadzanych do kraju, zwłaszcza intensywnie wykorzystywanych żurawi wieżowych, kompletowanych z części różnego pochodzenia. Obecnie elementy urządzeń znakowane są przez UDT kodami RFID, co umożliwia ich identyfikację i kontrolę stanu technicznego. UDT prowadzi także działania prewencyjne, upowszechniając m.in. informacje o nowych wymaganiach prawnych, wynikających z ustawy o dozorcze technicznym i rozporządzeń oraz współpracuje w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa bezpośrednio z producentami i dystrybutorami. Na podkreślenie w działalności Urzędu zasługuje zastosowanie innowacyjnych technik badań stanu urządzeń (drony służące do oceny wizualnej konstrukcji, roboty inspekcyjne mapujące powierzchnię obiektu, symulatory i techniki rzeczywistości rozszerzonej stosowane w szkoleniach).

Związek Zawodowy „Budowlani” scharakteryzował swoje działania, które dzięki dobrej współpracy partnerów społecznych doprowadziły do wprowadzenia nowego rozporządzenia dotyczącego bezpieczeństwa pracy przy obsłudze żurawi wieżowych i szybkomontujących. Sformułowano również propozycje: dalszej poprawy bezpieczeństwa przez obowiązkowe przeprowadzanie przez UDT cyklicznej kontroli stanu technicznego żurawi oraz zaostrenie przepisów dotyczących kontroli przy ich pierwszej rejestracji i ograniczenie wieku sprowadzanych z zagranicy żurawi do 15 lat.

Na podstawie zaprezentowanych informacji oraz dyskusji Rada Ochrony Pracy uznaje za niezbędne:

1. Doskonalenie systemu szkoleń w dziedzinie bhp (w tym z wykorzystaniem symulatorów i techniki rzeczywistości rozszerzonej) oraz przeprowadzanie systemowe kontroli ich jakości.
2. Opracowanie i wdrożenie spójnego systemu kampanii informacyjnych – ogólnopolskich i regionalnych – na temat prawidłowego użytkowania rusztowań, drabin oraz innych urządzeń i maszyn budowlanych.

3. Udostępnianie pracownikom dwujęzycznych (np. polskich i ukraińskich) informacji dotyczących bezpieczeństwa obsługi i konserwacji maszyn oraz urządzeń eksploatowanych na budowach.
4. Wprowadzenie monitoringu stanu technicznego maszyn „online”,

**Przewodniczący
Rady Ochrony Pracy**

/-/ Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2019 r.